Štev. 271. V Trstu, v petek, 29. septembra 1916. Letnik XLI.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5.20
za pol leta . . . . . „ 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.852.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Nič posebnih dogodkov. — Uspešen letalski boj pri Draču.

Ruska bojišča. — V Karpatih ruski napadi odbiti, južno Lipnice Dolne nemški uspeh, v Voliniji pri Koritnici po srditih bojih Rusi vrženi z velikimi izgubami, na severu, pri Rigi ter med Mjadzjolom in Naroškim jezerom slabejši ruski napadi zavrnjeni.

Romunska bojišča. — Zapadno Petrošenja srditi boji, pri Sibinju za nas ugoden položaj, na vzhodni sedmograški fronti predstražni boji. V Dobrudži nič pomembnega. Ponovni zračni napad na Bukarešt.

Albansko-macedonska bojišča. — Nič pomembnega.

Zapadna bojišča. — Najsrditejši boji ob Sommi. Sovražni napadi večinoma odbiti, ponekod boj še traja. Zapadno Rancourta in vzhodno Bouchavesnesa manjši sovražni uspehi.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Razno. — Revolucija na Grškem se razširja. **Vojna napoved Bolgarski in Nemčiji sklenjena?** — Nemški državni zbor: **Bethmann-Hollweg o političnem položaju.**

Položaj na bojiščih.

27. septembra.

Po opustitvi Vulkanskega in Čurduškega prelaza prodirajo Romuni, previdno tipajoč, v smeri proti severu. V dolini reke Silu Romanescu so do včeraj v premogovnem okolišu prodrli do Urikanja in na severno odtod se nahajajoči hrib Tulisitul. Na drugi strani pa so nemške in avstro-ogrske čete v sibinjskem okolišu v uspešnem boju proti Romunom. V okolišu vzhodno in južno Sekelj-Udvarhelja, kjer so številno znatno slabejši hrvatski domobranski oddelki krvavo potolkli Romune, so bili včeraj samo boji med posamezno naskakujočimi romunskimi oddelki in našimi varstvenimi četami. Močnejši napad na sedmograški fronti je bil samo v Kelemenskem pogorju. Bil je seveda takoj zavrnjen.

K bojem severno Kirlibabe je pripomniti, da je v tem odseku bukovinske fronte ruski napad zopet razpadel daleč pred našimi postojankami. Na Ludovi so, kot vse prejšnje dni, tudi včeraj zopet napadli Rusi. Sistem, da se vedno zopet udarja na iste točke, dokler se morda vendar ne prebijejo, se zopet ni obnesel.

Nemci so zavrnili Ruse, ki so v Voliniji in vzhodni Galiciji očividno preizčrpani, ali pa zbirajo nov materijal za nov naval. Bilo je včeraj tam samo od časa do časa artiljerijskih bojev.

Bitka ob Sommi kaže na obeh straneh najvišji napor, ki se skoraj ne da več povečati. Več znakov kaže, da bo ta položaj trajal dalje časa. Prejšnji dan priborjeni angleški in francoski uspehi so ostali brez vpliva na položaj.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: 28. sept. 1916.

Italijansko bojišče. — **Nič posebnih dogodkov.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: 26. t. m. dopoldne je pet sovražnih letal vrglo veliko bomb na Drač, ne da bi bila napravila imenovanja vredno škodo. Dve naši pomorski letali ste takoj vzleteli v obrambo. Eno (opazovalec pomorski kadet Bartha, voditelj letalski kvartirmojster Haschke) je v zračnem boju prisililo sovražno povodno letalo, da se je spustilo na morje, kjer je je rešil laški rušilec, je zasledovalo drugo proti Brindisiju bežeče letalo, ga je sestrelilo 40 milj od obali in se je spustilo na morje k razdejanemu letalu. Opazovalec, italijanski pomorski častnik, je bil mrtev, pilot pa po strelu v glavo težko ranjen. Tega sta rešila iz potapljajočega letala v svoje ter ga povedla v Drač.

Poveljništvo brodovja.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 28. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba.

25. septembra. — Na trentinski fronti večje artiljerijsko delovanje, ki so ga naše baterije energično pobijale. Nekaj krogelj je, ne da bi napravile škodo, padlo v Alo (Lagarinska dolina). Naša ofenziva v gornjem Avisiju, Vanoju in Cismonu beleži nov odličen uspeh. Popoldne 23. t. m. so naši alpinci z naskokom vzeli vrh 2456 m visokega Gardinala (severovzhodno Cauriola). Sovražnik se je srdito upiral, je imel veliko mrtvih in je pustil nekoliko ujetnikov v naših rokah. S sovražne strani sledeče silovito bombardiranje iz težkih kalibrov ni moglo zadržati naših, da bi ne bili izdatno utrdili svojih postojank. Sovražna artiljerija nadaljuje obstreljevanje Cortine d' Ampezzo in Misurine, naša pa železniških postaj v Toblachu in Sillianu. Prošlo noč se je naš vodljivi zrakoplov s spretnim kretanjem odtegnil iskanju sovražnih žarometov in se je nenadoma pojavil nad železniško postajo Dutovlje—Skopo, kjer je z velikim učinkom obmetal z bombami razsežne železniške naprave. Zrakoplov se je nepoškodovan vrnil v naše črte.

Neresnično italijansko poročilo.

DUNAJ, 28. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Italijansko uradno poročilo 25. t. m. pravi med drugim, da je bil 23. t. m. vrh 2456 m visokega Gardinala severovzhodno Cauriola zavzet z naskokom. Ta trditev je popolnoma izmišljena in zlagana. 23. t. m. so Italijani po izdatni artiljerijski pripravi (5500 strelov vseh kalibrov) res napadli Gardinal, a so bili krvavo zavrnjeni in vrženi. Velike izgube Italijanov potrjujejo tudi dobljeni ujetniki. Izgube avstroogrskih čet so znašale vsega skupaj 5 mrtvih in 26 ranjencev. Gardinal je bil in je trdno v rokah avstro-ogrskih čet. Ravno tako naravnost izmišljena in popolnoma napačna so tudi vedno se ponavljajoča italijanska poročila, da italijanska ofenziva uspešno napreduje med Vanojsko in Cismonsko dolino.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: 28. sept. 1916.

Ruska bojišča. — **Prestolonaslednikova fronta: Jugovzhodno trodeželnega vogala, severno Kirlibabe, v ludovskem okolišu in severno Tatarskega prelaza je sovražnik zopet napadel zaman. Južno Lipnice Dolne so nemške čete izvršile uspešen sunek. Zajele so 130 Rusov in štiri strojne puške. — Pri armadi generala Tersztyanszkega so bojne sile generala pl. Marwitza v srditih bojih osvojile še zadnji v sovražnih rokah ostali del pred tednom izgubljenih postojank. Sovražnik je imel izredno težke izgube. Izgubil je 41 častnikov in 2800 mož ujetnikov, en top in 17 strojnih pušek.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 28. sept. 1916.

Vzhodno bojišče. — **Princa Leopolda Bav. fronta: Slabejši ruski sunki ob reki Aa (zapadno Rige) ter med Mjadzjolom in Naroškim jezerom smo zavrnili z lahkoto. Dele naših postojank pri Koritnici, ki so bili v poročilu 22. septembra javljeni kot izgubljeni, so včeraj čete generala pl. Marwitza po težkih bojih zopet zavzele s posrečenim protinapadom in so še preko njih pridobile uspehe. Vsi sovražnikovi poizkusi, da bi nas zopet vrgel, so se izjalovili. Ruski četrti sibirski armadni zbor je imel po poročilih naših čet izgube, ki so skoraj enake uničenju zbora. Zajeli smo 41 častnikov, 2800 mož, en top in 17 strojnih pušek. — Fronta nadvojvode Karla: V svrho zboljšanja postojanke smo zapadno Krasnoselja (med Zlato Lipo in Narajovko) porinili naprej naše črte ter zajeli 130 Rusov in štiri strojne puške. V Karpatih je sovražnik napadel na raznih mestih in smo ga odbili deloma šele po boju moža proti možu. Severovzhodno Kirlibabe se protinapadi še vrše.**

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

DUNAJ, 28. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo ruskega generalnega štaba.

27. septembra. — Mestoma boj poizvedovalnih oddelkov. Znaten spopad se je vršil na bregu tirolskega močvirja. Z ostalih delov fronte se ne da poročati nič važnega.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: 28. sept. 1916.

Romunsko bojišče. — **Na gorskem grebenu Tulišini zapadno Petrošenja srditi boji. Položaj pri Sibinju ugoden. Romunski protisunki so bili brez uspeha. Na sedmograški vzhodni fronti se v okolišu Šekelj—Udvarhelja (Oderkelena) in južno vrha Bistriceaora nadaljujejo predstražni boji.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 28. sept. 1916.

Sedmograško bojišče. — **Pri Sibinju uspešni in trdovratni boji.**

Balkanska fronta. — **Na frontah nič posebno pomembnih dogodkov. Naši letalci so vrgli veliko število bomb na Bukarešt, ki na več mestih že gori po zadnjih napadih.**

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Albansko-macedonsko bojišče.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: 28. sept. 1916.

Jugovzhodno bojišče. — **V Albaniji nič pomembnega.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 28. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 28. sept. 1916.

Zapadno bojišče. — **Fronta bavarskega prestolonaslednika: Med Ancro in Sommo so Angleži in Francozi po pripravljalnem ognju, ki je skoraj še presegal dosedanje izkušnje, obnovili svoje močne napade. Na večjem delu bojne fronte je naša, po artiljeriji in letalcih uspešno podprana neomajna pehota pod poveljstvom generalov Sixta pl. Arminsa, pl. Hügda in pl. Schencka zmagovito odbila sovražnika. Pri Thiepvalu in vzhodno Eaucourt L' Abbaye srditi boj še ni končan. Posebno srditi so bili napadi na črti Morval—Bouchavesnes, ki jih je sovražnik brez ozira na krvave izgube, ki jih je imel pri prvem, popolnoma ponesrečenem napadu, ponovil zvečer. Vdrle oddelke smo takoj vrgli iz naše črte. V majhnih delih postojanke severozapadno Rancourta in vzhodno Bouchavesnesa se je mogel sovražnik vzdržati. Naši letalci so včeraj sestrelili sedem letal, med njimi štiri v somunskem okolišu. Majhno, preko nizozemskega ozemlja priletelo sovražno letalsko brodovje, ki se je tudi vrnilo tja, je brez uspeha napadlo Alost. Pri nekem angleškem bombnem napadu na Bruselj je bilo porušenih 15 hiš, 13 Belgijcev ubitih in 28 ranjenih.**

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Turška bojišča.

CARIGRAD, 27. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja:

Kavkaška fronta. — **Na desnem krilu praske. Na levem krilu je bil sovražnik, ki je napadel naše čete, potolčen z njegovimi izgubami.**

Egiptovska fronta. — **31. avgusta so naša letala vrgla eksplozivne bombe, težke 92 kg, na železniška skladišča v Port Saidu. Opazovalo se je več zadetkov z zelo dobrim učinkom. Naša letala so se vrnila nepoškodovana. 17. septembra je eden naših letalcev pri El Arišu sestrelil angleško pomorsko letalo.**

Na ostalih frontah nič pomembnih dogodkov.

Vesti iz Grške.

Položaj skrajno resen.

Iz Aten se poroča preko Lugana: Venizelos je odpotoval v spremstvu visokih častnikov, med katerima sta bila dva admirala, ki pripadata najstarejšim zgodovinskim rodbinam. Potoval je na Kreto, častniki pa v Solun. Glavni namen Venizelosovega potovanja je organizacija narodne obrambe. Postaviti se hoče na čelo 30.000 kretskih vstašev, katerih je 26. t. m. 17.000 zasedlo Kanejo in so se brez odpora polastili vladnih poslopij. Kralj Konstantin je odpustil 27 mož svoje telesne straže, ki je štela 45 mož, **ker so na vprašanje, ali bi izvršili vsak kraljev ukaz, odgovorili, da ne.** Velik vtisk napravlja soudeležba admirala Konduriotisa v venizelovskem gibanju. Venizelos skliče v Solunu meseca junija leta 1915. razpuščeno zbornico in napove vojno osrednjim vlastim.

Kakor poroča milanski »Secolo« iz Aten 26. t. m. zvečer, je položaj izredno resen. Kreta je že popolnoma v rokah vstašev. Gibanje v korist neodvisne akcije proti Bolgarjem se razširja celo v krogih, ki so se doslej odtegovali. Celo posamezni doslej Nemcem prijazni listi priznavajo potrebo nastopa proti Bolgarski. Več generalov je prigovarjalo kralju v tem smislu in več protivenizelovskih poslancev je poslalo kralju spomenico za intervencijo.

Isti list poroča iz Aten 26. t. m. zjutraj: Venizelos je včeraj zjutraj ob 4. odpotoval v Kanejo, kjer se postavi na čelo vstašem, ki štejejo 30.000 mož in so zasedli Kanejo. Z Venizelosom so odpotovali general Miliotis ter polkovniki Fikhori, Prandaina, Spiliades in Karifirion. General Mathiopulos in 30 častnikov njegove divizije so se izrekli za Venizelosa. Veliko drugih se pa še izreče zanj. Vseh skupaj je baje že 400 častnikov na Venizelosovi strani. Nekaj teh častnikov se je že na »Atromitosu« odpeljalo v Solun. Nadalje se javlja, da sta se admiral Konduriotis, najpopularnejši mož v grški mornarici, in bivši mornariški minister Miaulis priključila Venizelosu. Te vesti vzbujajo velikanski vtisk.

Odprava cenzure na Grškem.

Iz Berolina poročajo: Tukajšnji grški poslanik je sporočil v zunanjem uradu, da je grška vlada zaradi cenzure, narinjene po četverozavezi, s svoje strani odpravila cenzuro in zato ne sprejema nikakršnega poroštva za vesti, ki prihajajo iz Grške.

Rusko časopisje proti Venizelosu.

Iz Kodanja se poroča: Petrograjski listi objavljajo cenzurirane članke proti Venizelosu. »Rječ« piše: Naj je kralj Konstantin še tako kriv, revolucijonarno delovanje Venizelosovo ostane veleizdajstvo.

Grške državne vrednostnice odpravljene z angleških borz.

Iz Rotterdama se poroča: Beležbe vseh grških državnih vrednostnic so na angleških borzah črtane do nadaljne odredbe.

Ostra kritika kraljevega govora.

»Münchner Neuste Nachrichten« dobivajo naslednjo vest iz Rotterdama: Kakor poročajo »Times« iz Aten, piše grški list »Patris« povodom govora kralja Konstantina, v katerem je vojaškim novincem polagal na srce, naj izkazujejo njegovi osebi slepo zvestobo in vdanost, da so kraljeve besede v nasprotju s prisego novincev, v kateri so »prisegli deželi zvestobo svojemu ustavnemu vladarju vdanost in svoji zastavi spoštovanje.« List je mnenja, da je kraljev govor poizkus, kako bi se okrepil novi nazor, po katerem naj bi armada ne bila odvisna od zakonite oblasti, temveč izključno le od kralja.

Spomenica kralju.

Iz Rotterdama poročajo budimpeštanskemu »Az Estu«: Iz Aten se javlja, da je načelnik generalnega štaba Moskopulos in 500 častnikov podpisalo resolucijo, ki naj bi napotila kralja, da bi opustil nevtralnost.

Italijanske želje.

Kakor se poroča iz Lugana, vpliva na italijansko sodbo o Venizelosovem potovanju želja, da bi se Grška potlačila, a ne da bi posegla v vojno kot zaveznica. »Corriere della Sera« piše, da Venizelos za vodstvo revolucije na Kreti ne more pričakovati oficijelne pritrditve četverozaveze. Grška da ni zaveznica. »Secolo« zahteva zopet brez ozira na Venizelosov uspeh le potlačitev kralja in osrednje vlade. Vse drugo da ne zanima Italije.

Angleški glasovi.

Po poročilih iz angleških virov so Atene razcepljene v dva oborožena tabora, v tabor kraljevih privržencev in tabor revolucijonarcev, ki drug drugega zasledujeta, pričakujoč da prvi udari nasprotnik. V strahu pred nasilnostmi so se znamenitejši politiki zabarikadirali v svojih hišah in se dajo čuvati po telesnih stražah, ki včasih do 100 mož močne stražijo posamezne hiše in vile. Atenska posadka, ki je še zvesta kralju, je alarmirana dan in noč, kralj sam pa je v Tatoju dal napraviti pravcato taborišče z okopi. Zvečer hodijo po mestu vojaške patrulje. Ulice so vse polne razburjenega občinstva. Venizelovci neprestano nabijajo razne revolucijonarne proglase, ki jih vojaki nemudoma strgajo s sten. Atenski venizelovski listi, odkar so pod varstvom entente, so posebno razburljivi. Nasprotni listi ne ostajajo venizelovskim nič dolžni, toda izven Aten jih skoraj ni mogoče več razširjati, ker preprečuje to ententa. Način, kakor je Venizelos odpotoval na Kreto, dokazuje, da je sedaj očitno izbruhnil osebni boj med Venizelosom in kraljem, ki se ga je Venizelos doslej še izogibal. Venizelosa so spremljali admiral Konduriotis, dva generala in več višjih častnikov v uniformi. Odpeljal se je na ententni vojni ladji iz Pireja, veliko število rušilcev pa je varovalo ladjo sovražnih podvodnikov. Govori se zopet, da odide kralj v Lariso. Prebivalstvo je pripravljeno na vse in se boji prihoda ententnih čet, ker bi v tem slučaju mogle postati Atene pozorišče hudih prizorov. V ostalem se pa misli skoraj splošno, da se bo Grška končno morala vdati volji entente.

Najnovejše vesti.

Posredovanje med Venizelosom in kraljem.

LONDON, 27. (Kor.) »Daily Telegraph« javlja iz Aten, da je po poročilu z zanesljive strani minister Yanikaten (?) ponudil posredovanje med kraljem in Venizelosom. V Atenah se splošno misli zelo mirno o položaju.

Proti revolucijonarcem.

ATENE, 27. (Kor.) Tu se govori o prireditvi zborovanja, ki naj bi se izreklo proti vstaškemu gibanju. To dejstvo da se sklada s tajnimi zaključki snočnjega sestanka Gunarisovih pristašev.

Revolucija se razširja.

SOLUN, 27. (Reuter. — Kor.) Revolucijonarno gibanje se brezdvomno razširja. Zadnji prirastek je Krf, ki se je proglasil za avtonomnega in je pripravljen sodelovati z narodnim obrambnim odborom v Solunu. List »Kairi« javlja, da so Grki v Nikosiji na Cipru sklenili na nekem zborovanju, da se priključijo narodni obrambni armadi. Na trdnjavi so razvili grško zastavo.

Venizelos na Kreti.

ATENE, 27. (Havas. — Kor.) Parnik »Atomilos« z Venizelosom in admiralom Konduriotisom na krovu je danes ponoči pristal v Kaneji. Potniki se izkrcajo jutri zjutraj. Prebivalstvo ter civilne in vojaške oblasti jim pripravljajo velikanski sprejem.

GRŠKA VLADA SKLENILA VOJNO Z BOLGARSKO IN NEMČIJO?

LUGANO, 27. (Kor.) »Secolo« in »Tribuna« doznavata iz zasebnega vira, da je **grška vlada včeraj opoldne sklenila vojno z Bolgarsko in Nemčijo.** Niti grško poslaništvo niti italijansko ministrstvo zunanjih stvari nista včeraj do poznega večera mogla potrditi te vesti. Agencija Stefani je včeraj javljala iz Aten, da je generál Moskopulos in 500 častnikov poslalo kralju spomenico, v kateri so prosili za takojšnjo opustitev nevtralnosti, da pa Moskopulos ni odstopil s svojega mesta načelnika generalnega štaba. — Kakor poroča »Secolo«, je druga torpedovka prešla k zaveznemu brodovju. — Atensko prebivalstvo ostaja olimpijski mirno.

Glasovi grških listov.

LONDON, 27. (Kor.) »Daily Telegraph« javlja iz Aten: Protivenizelovski listi razpravljajo o Venizelosovem potovanju na Kreto. »Embrosu« se zdi vznemirljiva resnost, s katero nastopa Venizelos. List pripisuje njegov nastop vplivu ententnih poslanikov. Venizelovski list »Nea Hellas« pričakuje, da bo Venizelosov nastop imel presenetljiv učinek na kralja. Kralj pospeši odločitev Grške za soudeležbo v vojni.

Grška križarka prešla k ententnemu brodovju.

ATENE, 27. (Reuter.-Kor.) Križarka »Hydra« je danes zvečer zapustila pristanišče in se pridružila ententnemu brodovju.

Nemški državni zbor.

BETHMANN - HOLLWEGOVA IZJAVA.

BEROLIN, 28. (Kor.) Državni zbor se je zopet sestal. Dvorana nudi sliko, kakor je še ni bilo videti v največjih sejah. Pred zbornico je zbrano številno občinstvo, ki zastonj zahteva vstopa. V dvorani je natlačeno polno poslancev. Tribune zveznega sveta, kjer stoje člani zveznega sveta tesno drug poleg drugega, in tribune so nabito polne. V diplomatski loži so navzoči avstro-ogrski veleposlanik s soprogo, turški veleposlanik, bolgarski in grški poslanik ter številni člani zunanjih poslanstev. V dvorni loži je dvorna družba, med njimi mladi knez Bismarck.

Predsednik **Kämpf** otvori sejo, nakar je ob največji napetosti zbornice izpregovoril

državni kancelar Bethmann pl. Hollweg:

Gospoda moja! Ko je po italijanski vojni napovedi Avstro-Ogrski naš poslanik zapustil Rim, smo sporočili italijanski vladi, da v **boju z avstroogrskimi četami zadene tudi ob nemške čete.** Nemški vojaki so se nato s svojimi avstro-ogrskimi tovariši skupno bojevali na italijanski fronti. **De facto je bilo tako ustvarjeno vojno stanje.** Formalne vojne napovedi pa ni bilo. Italija se je najbrž bala usodepolnih posledic, ki bi jih morali trpeti njeni gospodarski odnošaji napram nam po vojni. Radi pa bi bili tudi v Rimu inicijativo narinili nam, mi pa nismo imeli povoda, da bi bili igrali igro Italije. Da je bila naša taktika prava, so kazala neprestana prizadevanja ententnih vlasti, da bi napotile Italijo na vojno napoved. Nad eno leto se je upirala italijanska vlada. Končno pa so palčnice, s katerimi Angleška ravno tako brezobzirno pritiska na svoje zaveznike, kot na nevtralce, pritiskale preveč. Italija je bila v svojem vojevanju odvisna od angleškega premoga in angleškega zlata. Tako se je končno vdala. Odločilen je bil gotovo angleški pritisk, dasiravno so morda sodelovale italijanske aspiracije na Balkanu. Kakor znano, se hoče namreč Italija razširiti tudi na dele balkanskega ozemlja, ki so v naravni interesni sferi Grške. Da ne bi bila popolnoma izločena, si je Italija želela soudeležbe pri Sarrailovi ekspediciji. To je zopet dovedlo do ponovnega spopada italijanskih in nemških čet v Macedoniji. Tako je nastala vojna napoved nam.

Istočasno se je tudi **Romunska** priključila našim sovražnikom. Naši odnošaji napram Romunski so pred vojno sloneli na zvezni pogodbi, ki je bila najprej sklenjena samo med Avstro-Ogrsko in Romunsko in se je pozneje razširila s pristopom Nemčije in Italije. **V pogodbi so se pogodbeniki obvezali v medsebojno oboroženo pomoč v slučaju neizzvanega napada s tretje strani.** Ko je izbruhnila vojna, je kralj Karol odločno zastopal mnenje, da se mora Romunska, ki se mora centralnima vlastima zahvaliti za trideset let zavarovanega političnega obstanka in ogromne povzdige, ne samo po besedilu pogodbe, temveč tudi zaradi časti države priključiti osrednjima vlastima. Umrlemu kralju se je zdel prigovor, da Avstro-Ogrska ni obvestila Romunske o svoji demarši proti Srbiji, za zatajitev zvezne pogodbe. **Toda v odločilnem kronskem svetu vrli kralj ni prodrl s svojim mnenjem proti vladi, katere ministrski predsednik je preko vseh obstoječih pogodeb že iz početka simpatiziral z entento.** Kmalu nato je umrl kralj na posledicah duševnega razbu-

rjenja, ki ga mu je povzročala zavest, da je Romunska izdala svoje zaveznike.

Romunska politika pod vodstvom gospoda Bratiana je šla namreč za obogatbo na stroške v svetovni vojni podlegle strani, ne da bi bilo treba velikih lastnih žrtev. Šlo je le zato, da se spozna, na katero stran se končno nagne zmaga, in se potem ne zamudi pravi trenutek za priključitev. Še v prvem vojnem letu, najbrž po padcu Lvova, je Bratianu za hrbtom svojega vladarja sklenil nevtralnostno pogodbo z Rusijo. Po padcu Przemyšla pa je mislil, da je prišel čas, da se sporazume z našimi nasprotniki za Judeževo plačilo. Pogajanja pa so se razbila. Rusija si je želela svojo ogromno posest zemlje povečati z Bukovino, Banat je hotela imeti Srbija, dočim pa Romunska ni samo Bukovine, temveč tudi veliko ogrsko ozemlje do Tise hotela imeti zase. Tako ni prišlo do sklepa; toda romunska nevtralnost je vedno bolj zavzemala obliko enostranskega pogodovanja ententnim vlastim. Da bi se podpirala angleška sestradalna blokada, se je skušalo zadržati po nas kupljeno žito, in bilo je treba zelo odločnega pritiska, da se je izsilila izpustitev. Po predoru pri Gorlicah je gospod Bratianu začel dvomiti, ali tudi res stavi na pravega konja. Z entento vzdrževana pogajanja so očividno zastala; kajti vedno so bile militarične skrbi, ki so določevale romunsko politiko. Ko je pa prišla potem letos spomladi ruska ofenziva in so se istočasno pričeli napadi ob Sommi, je mislil gospod Bratianu, da vidi pred seboj polom osrednjih vlasti. Sedaj se je odločil, da se soudeležuje domnevne lahke slave. Toda tudi ententne vlasti so pri svojih pogajanjih bile svobodnejše kot prej. Srbija je bila premagana. Pokroviteljem malih in slabih držav se ni bilo treba ozirati več na njene aneksiske želje. Biti so mogli radodarni napram Romunski. Sredi meseca avgusta se je gospod Bratianu načeloma sporazumel z našimi nasprotniki. Trenutek za udarec si je pridržal in odvisen naj bi bil od določenih pogojev vojaške narave.

Kralj nas je dotlej najobvezneje zagotavljal, da pod vsemi pogoji ostane nevtralen. 5. februarja mi je tukajšnji romunski poslanik na kraljevo povelje podal izjavo, da hoče njegovo veličanstvo vzdrževati nevtralnost Romunske in da njegova vlada tudi more izvajati to. (Klici: »Čujte! Čujte!«) Bratianu pa je izjavil baronu Buscheju, da se popolnoma priključuje izjavi svojega kralja. (Živahni klici: »Čujte! Čujte!«) Mi se s tem nismo dali preslepiti. O Bratianovih pogajanjih meseca avgusta smo bili neprestano obveščani. Venomer smo opozarjali kralja, opozarjajoč ga na njegovo obljubo nevtralnosti, na tajne spletke njegovega ministrskega predsednika. Isto smo delali pri mnogoštevilnih političnih činiteljih na Romunskem, ki so odločno delovali proti vojni. Kralj je izjavljal ponovno, da ne verjame, da bi se bil Bratianu vezal ententi ali da se veže žnjo. **Še šest dni pred vojno napovedjo je kralj izjavil našemu poslaniku, da ve, da velika večina romunskega naroda noče vojne.** (»Čujte! Čujte!«) Nekemu zaupniku je odločno izjavil isti dan, da ne podpiše mobilizacijskega povelja. **26. avgusta, torej dan pred vojno napovedjo je dejal avstro-ogrskemu poslaniku, da noče vojne.** (»Čujte! Čujte!«) Le kot kurijoznost omenjam, da je gospod Bratianu isti dan zagotavljal avstro-ogrskega zastopnika, da hoče varovati nevtralnost. Poslednek kronskega sveta, ki je določen za prihodnji dan, da potrdi resničnost njegovih besedi. Še 23. avgusta si ententne vlasti še niso bile na jasnem, kedaj Romunska napove vojno. To smo vedeli iz zanesljivih virov. Nato so se pa dogodki prehiteli. Po vesteh, ki bi jih smatral za zanesljive, je Rusija nenadoma podala ultimatum, da udere preko nezavarovane romunske meje, če Romunska ne udari do 28. avgusta. Ali je bil ta ultimatum z gospodom Bratianom dogovorjena komedija, da potegne za seboj omahujoči kronski svet, ne ugotavljam, toda kocka je padla. Gospod Briand je v enem svojih zadnjih govorov proslavljal lepoto in veličino postopanja Romunske. (Veselost.) Politične razmere, v katerih ministrske in kraljevske besede ne veljajo več, kažejo ideale svobode, pravičnosti in civilizacije, za katere se hočejo boriti zavezniki, v zelo dvomljivi luči. — (Zelo prav!)

Od začetka vojne je Romunska, kakor rečeno, svojo roparsko politiko uravnavala izključno po presoji splošnega vojnega položaja. Romunska se s tem vojaški prav tako uračuna, kakor se je skupno s svojimi ententnimi prijatelji politično uračunal že sedaj. Saj se je hitro upalo, da vstop Romunske v vojno povzroči odpad Turške in Bolgarske. Toda Turška in Bolgarska niste Romunska in Italija. (Prav dobro!) Trdna in neomajna je njuna zvezna zvestoba. Na dobruških bojiščih je slavila sijajne zmage. (Živahno odobravanje.) Toliko o političnih dogodkih.

Državni kancelar je govoril nato obširno o položaju na posameznih bojiščih, ki je ugoden za osrednji vlasti, in se je bavil z naklepi Angleške na uničenju Nemčije.

Po govoru državnega kancelarja, ki je bil sprejet z živalnim odobravanjem, se je zbornica odgodila do četrtka.

Berolinski amerikanski veleposlanik odpotoval v Ameriko.

KODANJ, 27. (Kor.) »Berlingske Tidende« javlja: Danes zvečer se je amerikanski veleposlanik v Berolinu, »Gerard«, zaradi brzojavk, ki jih je danes prejel od washingtonskega državnega oddelka, odločil, da spremi svojo soprogo na njenem potovanju v Ameriko. Odpotuje jutri, v četrtek, s parnikom »Frideric VIII.« O trajanju potovanja ni nič znanega.

Razne politične vesti.

Romunski kronski svet na dan vojne napovedi. Pariški »Figaro« je dobil od nekega častnika, pridodeljenega francoski misiji v Bukarešti, nastopne podrobnosti o romunskem kronskem svetu na dan napovedi vojne: Potem, ko so Bratianu, **kralj**, Jonescu in Filipescu zahtevali vojno, je izjavil Carp, da želi, naj bi bila **Romunska premagana.** Kralj je pozval Carpa, naj umakne to kletev. Carp pa je še podkrepil svoje besede. Ob slovesu je kralj ponudil Carpu roko, pri čemer je nekdo med navzočimi pripomnil: Iz sožalja. — Romunska vlada je dala na dan napovedi vojne sovražnim poslaništvom prerezati elektriciteto in telefonske napeljave. Celo na nemškem pokopališču so električno napeljavo prerezali, da ne bi tam nahajajoče ciprese mogle služiti kot drogi za brzojavljanje po iskrah.

Profesorska prerekanja. Pod tem naslovom je priobčila dunajska »Zeit«: V Nemčiji je mesto miru med strankami nastalo splošno politično prerekanje. V središču najnoveje afere stojita dva profesorja, prof. Veit Valentin in prof. Cassmann. V afero sta vpletena tudi državni kancelar in bivši državni tajnik mornarice v. Tirpitz. Prof. Valentin je baje v nekem privatnem razgovoru s profesorjem Cassmannom trdil, da je — kar se sploh pripoveduje v Nemčiji že več mesecev — Tirpitz kot državni tajnik navedel državnemu kancelarju krivo, namreč previsoko število za borbo sposobnih podvodnikov, da bi državnega kancelarja pridobil za brezobzirno podmorniško vojno ali ministrstvo za vnanje stvari je po izmaknenju aktov iz ministrstva mornarice izvedelo pravo število. Tako je bil državni kancelar prisiljen intervenirati in dokazovati Tirpitzu neosnovanost obtožb, ki so se oglašale proti njemu (drž. kancelarju). Proti obtožbi radi pretveznega izmaknenja aktov se mu sploh ne treba braniti. Prof. Valentin pa sedaj oporeka pripovedovanju prof. Cassmanna in ga grdi z najhujimi invektivami.

Vse nemško časopisje razpravlja na široko o tem sporu. Pada v oči, da sta zopet dva profesorja v središču te afere. Sploh so — pravi »Zeit« — nemški profesorji (z malimi izjemami) igrali v tej vojni uprav nesrečno ulogo. S prva so se natezali, da bi agitirali pri nevtralcih — bržkone po višjem nalogu. Uspeh je bil nasproten njihovim dobrim namenom. Z netaktičnimi, suverenimi izjavami so nevtralce razjarili. Ko je bilo to zlo storjeno, so odnehali od nevtralcev. Potem je izšlo celo morje vojnih brošur, ki po velikem delu niso delale posebne časti svojim avtorjem. A sedaj imajo profesorji veliko besedo v dnevnih sporih, kakršnji so: aneksijonistiška politika, brezobzirna podmorska vojna, vojna z Ameriko — a zopet ne z veliko spretnostjo.

A kako je to, da profesorji, katerih glasoviti negativni politični talent je znan že od frankobrodskega parlamenta l. 1848., zopet toliko govore o politiki? Neki nemški list je odkrito odgovoril na to: ker v Nemčiji primanjkuje političnо izobraženih ljudi, kakor leta 1848., pa prihajajo do besede profesorji, ki po svojem poklicu znajo dobro govoriti in pisati in prinašajo poleg tega seboj avtoriteto, pridobljeno na drugem polju. Tu se zopet kažejo slabe posledice Bismarckovega neparlamentarnega režima, ki je ostal tudi po Bismarcku. Druge države, v katerih se vlada parlamentarno, imajo v svojih parlamentarcih in političnih književnikih politično izvežbano rezervo, ki more pokrivati potrebe narodnih diskusij, zbog demokratskega duha takih držav ne treba avtoritete, ki jo daje profesorski naslov. Nemčija more v velikem času prihajati samo s profesorskimi diletanti, ki iznenada iz geografije, filologije, zgodovine, ali bodi katere druge znanstvene discipline skačejo z obema nogama v politiko. Potem je razumljivo, da marsikaj pokvarjajo,, a ne v zadnji vrsti tudi pridobljeni ugled nemške učenosti!

Besedo o potrebi izvežbane politične in **parlamentarne** rezerve bi morda s koristjo čitali ravno sedaj tudi v naši Avstriji.

Novi kardinali. »Stampa« javlja, da so papežev majordomus msgr. Ranuzzi de Banchi, nadškof Gavotti in kurijski prelat msgr. Sili že dobili sporočilo, da bodo v prihodnjem konzistoriju povišani v kardinale.

Stanje državnega dolga po koncu leta 1915. iznaša glasom ravnokar izdanega poročila kontrolne komisije: Vojni dolg iznaša okroglo 14 milijard s potrebščino na obrestih 614½ milijona, drugih 13 milijard s potrebščino na obrestih 511 milijonov. Skupno torej: na kapitalu 27 milijard, za obresti 1125½ milijona.

Domače vesti.

Voditelj pomorske oblasti, dvorni svetnik grof Viktor Attems-Heiligenkreuz, je dospel v sredo zvečer v Trst ter ostane tu 10 dni.

Nevročljivi davčni plačilni nalog. Mestni magistrat naznanja, da je tamkaj v magistratnem oddelku III. (IV. nadstropje, vrata št. 108.) deponiran davčni plačilni nalog, glaseč se na ime Petra Brusadin-a. Ker je sedanje bivališče imenovanca neznano ter se mu vsled tega plačilni nalog ne more dostaviti, se tem potom pozivlja, da omenjeni nalog tekom štirih tednov bodisi sam bodisi po kom drugem dvigne v navedenem uradu. V nasprotnem slučaju se bo po preteku označenega časa smatralo, da je bil davčni plačilni nalog pravilno dostavljen.

Učiteljiški zaposlovalni tečaj v Trstu. Vpisovanje v **pripravnico** bo v soboto, 30. t. m. od 9—12, v I. letnik popoldne od 3—5. (Via S. Giorgio 3 I., za nemško gimnazijo.) V pondeljek, 2. okt. ob 9 pridejo v šolo gojenci in gojenke pripravnice, I. in II. letnika, popoldne ob 2 pa oni iz III. in IV. letnika, vsi v gori navedene prostore.

+Za učitelje iz evakuiranih krajev Istre. Plače in penzije učiteljev iz evakuiranih krajev in drugih deželnih umirovljencev, nakazane za izplačevanje pri mestni blagajni (Tesoreria Civica) v Trstu, se bodo od dne 1. oktobra dalje likvidirale in izplačevale pri blagajni c. kr. glavne carinarne v Trstu, kateri je torej pošiljati dotične pobotnice.

Županstvo Nabrežina posluje sedaj v **Sežani.**

Maša zadušnica po pokojnem predsedniku c. kr. pomorske oblasti, g. **Antonu Dellesu,** se bo vršila v soboto, 30. t. m. ob 10 dopoldne v župni cerkvi sv. Antona Novega.

Rodoljubne dame, katere so se prijavile za oskrbništvo vojniških sirot in nimajo še tozadevnih knjižic, kakor tudi one, ki želé prevzeti oskrbništvo, so vljudno naprošene do pridejo v poizvedovalni urad »organizacije vojniških sirot« (ul. S. Lazzaro 14, I.) v petek 29. sept. od 5 do 7 pop., da dobe poslovalne knjižnice.

Tržaški tramvaj in šolska mladina. — Mestni tramvaj je ustanovil izdajo štiritedenskih voznih izkaznic za 48 voženj — 2krat vsak dan razven nedelj — za posamezne dele ali pa celo progo. Proga Lesni trg — ul. Marenzi n. pr. stane ena vožnja 6¼ vinarja; ta uredba je za sedanji čas, ko je obutev neznosno draga, vse hvale vredna in posebno prav pride učencem raznih šol. Želeli bi le, da še stari tramvaj uvede podobno znižanje cene vsaj za šolsko mladino na raznih progah n. pr. Bosket—P. Lipsia, Južni kolodvor—Barkovlje itd. Morda bi se posredovanju gospoda namestnika ali vladnega komisarja posrečilo, od tramvajske družbe izposlovati tako olajšanje posečanja mestnih šol.

Mari je grozdje prekislo? Iz Lugana javljajo, da je veliko senzacijo vzbudil članek v listu »Messaggero« o položaju na italijanski fronti, kjer pravi, **da je pot proti Trstu formalno zagrajena.** Topovska koncentracija in bojna sila avstro-ogrskih čet da je ogromna!!! Slično zveni — kakor javlja »Tagesanzeiger« — vest, da italijanski listi vidijo v Cadornovem poročilu dokaz, da so boji radi velikih izgub na primorski fronti za gotov čas zastali. Pri tem pa se »Secolo« tolaži, da končna odločitev itak ne pade na italijanski fronti. Te izjave v italijanskih listih so — če ne drugega — vsaj simptomatične, ker ovajajo, da gospoda vendar niso gotovi svoje »zmage«. Mari se jim je začelo dozdevati, da bo grozdje — prekislo?!

Lega Dante Alighieri je imela nedavno svojo redno skupščino. In le po starem redu je tudi, da so se je udeležili tudi ministri. In slednjič se le ponavlja zgodovina te bojevne družbe, da so na zborovanju zvenele bobneče fraze. Radi teh dejstev ne bi niti omenjali letošnje skupščine družbe Dante Alighieri. Z ene strani so veliki dogodki, ki nam usiljujejo druge skrbi, a z druge se je položaj izpremenil tako, da njihovi gromi nimajo za nas več tiste pomembnosti, ki so jo imeli nekdaj, v dobi — »višjih ozirov«, kakor jo je nekoč označil poslanec Spinčić v dunajskem parlamentu. Nekaj drugega je, kar nas sili, da vendar omenjamo letošnje glavne skupščine. To je ravno dejstvo, da niso ne v Avstriji, ne v Nemčiji razumeli stremljenj in ciljev te družbe. Kako je bilo pri nas, nam je živo v spominu. Hrvatje in Slovenci so neprestano opozarjali na nevarnost tendenc družbe Dante Alighieri. Toda vedno brezuspešno. Tam gori na Dunaju niso hoteli verjeti, marveč so nam kadili pod nos, da naše kritike izvirajo le iz zlohotne »strankarske nasprotnosti«. Tudi v Nemčiji so bili enako — slepi! Leta 1909 je objavil »Berliner Tageblatt« nekoliko člankov v obrambo družbe »Dante Alighieri«. Sedaj pa morajo čuti, kako so na letošnjem zborovanju gromeli proti Nemčiji. — Mi bi mogli prav za prav občutiti nekaj podobnega zadoščenju. Seveda ne na tendencah laške družbe, ampak na dokazu, kako resnično in pošteno smo govorili mi — gluhim ušesom! Danes govore dogodki za nas. Ali, zadoščenje nam kali dejstvo, da je prišla moralna lekcija tako kasno.

Potres. Na c. kr. mornariški opazovalnici so seismični inštrumenti zaznamovali včeraj precej močan potres, kojega oddaljenost od središča se ceni na 1500 km. — Pričetek ob 5 uri 4 minut, 37 sekund, največje valovanje tal 0'15 mm ob 5 uri 8 minut, konec ob 5 uri 32 minut zvečer.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 30. t. m., od 9 in pol dop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca avgusta 1914. na bele listke, in sicer od štev. 145.401 do št. 147.400, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragoceni predmeti serije 138, zastavljeni meseca septembra 1915. na rdeče listke, in sicer od štev. 15501 do št. 17.700.

DAROVI.

Darovi, došli ces. komisarju. Za dobrodelne svrhe darovalnih dni 4—8 oktobra 1916. Emil Orlandini K 20.

V počeščenje spomina pok. predsednika pomorske vlade gosp. A. Deliesa darujejo dediči Gasperčič iz Sv. Ivana ženski podružnici CMD 30 K za »božičnico« ubogim otrokom.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja **v ulici delle Poste štev. 14,** vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Gimnazijec podučuje učence nižjih razredov. Ponudbe pod „Dijak štev. 659“ na Ins. odd. Edinosti. 659

Kupujem drva za kurjavo. — Pojasnila daje Zluga, ul. del Salice št. 6, barvarnica. 657

Postrežnica za domača dela, nekaj ur pred in popoldne, se išče. Via Galilei 8, IV. (A)

Manifakturno blago vsake vrste, sukno, podloge itd. kupuje vojaško opremališče na Dunaju (tudi na deželi). Nasloviti ponudbe na: Heeresausrüstung, Wien I. Bäckerstrasse 9. 471

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitario 21 (pri mestni bolnišnici.) 613

Barvajo in očisijo se moške in ženske obleke brez razparanja. Via del Salice 6. 658

Kupujem volno, bombaž, viv, žaklje, staro železo in majhen voz na 4 kolesa. Prihajam tudi na dom. Ul. Barriera vecchia 27. — Pellizzaro. 636

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijeve podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetilike, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo štev. 19 62

J. Štoka, trgovina, Trst, ul. Molin piccolo 19. Na drobno in debelo.

Razglednice: Umetniške, voščilne, pokrajinske, vojne, ljubimske, glave, mornarske, cvetlične itd. od 3.— naprej za 100 kosov. — Tržaške po K 2.50 naprej za 100 kosov.

Pisemski papir v mapah po 20 vin. in naprej, v kasetah po K 1.50 naprej najrazličnejših oblik in barv.

Notezi za civiliste in vojake, od najvadnejših do najfinejših v usnje vezanih, v vseh mogočih oblikah.

Vojne dopisnice (Feldpost) bele, roza, rumene in modro zelenkaste: dobre po K 2.50, boljše po K 3.— fine po K 3.50 najfinejše po K 7.50 za tisoč kosov.

Svinčniki: navadni od 26 vin. naprej ducet, kopirni tintni K 1.50 ducet, „Mephisto“ K 2.— ducet, „Penkala“, „Hardtmut“, „Koh i Nohr“ po K 4.50 ducet in sicer vseh mogočih kakovosti in barv.

Črnilo najboljše vrste vseh barv in velikosti steklenic, za preprodajo ducet steklenic po K 2. Črnilo za stampilje vseh barv.

Pisarniške potrebščine: Papir vseh vrst in formatov, najrazličnejša držala, peresa, podloge, pivniki, gumi, pečatni vosek, niti, tintniki, kuverti itd. itd.

Trgovske knjige, bloki in zvezki vseh oblik in velikosti, mehko in trdo vezane.

Tiskovna dela: vizitke, račune, trgovske tiskovine, knjige, kuverte, cenike itd. izvršuje točno po naročilu.

Knjige: Slovarje, slovnice, slovenske in tujejezične, leposlovne, znanstvene in šolske ter knjige za mladino.

Pečate iz kavčuka in kovine, za občine, urade, pisarne, privatnike itd. Izvršuje točno v vseh oklikah.

Zastave: Cesarske in narodne v vseh velikosti ima v zalogi in jih izvršuje po naročilu.

Igralne karte vseh vrst, slovenske, nemške in ogrske. Šah in domino v raznih velikosti.

Okvirje za vsakovrstne slike.

Cigaretni papirčki vseh vrst: škatlje po K 2.80 naprej, stročnice škatlje po 32 vin. naprej

Vojaške potrebščine: zrcala, notesi, nožiči.

Sprejema in izvršuje pismena naročila točno in naglo.

Trgovina J. ŠTOKA: Knjigarna in papirnica - Trst - Ulica Molino piccolo 19 (Tik kavarne Nuova York.)

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za **notranje, nervozne in otroške bolezni** (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Ces. in kr. pešpolk št. 97!

Vojaki, ki so služili pri 13. stotniji tega polka in so bili v bitki pri Dobronowu dne 4. junija 1916, so naprošeni, če vedo kaj o enoletnem prostovoljcu četovodji **Karolu Dübell,** naznaniti to očetu Karolu Dübell, fotografu na Dunaju XVIII, Bastlengasse 11. Stroški se povrnejo.

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek.

Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Danes dan prodaje odrezkov

M. WEISS

CORSO 7-9

PODLISTEK

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

— Sedaj sem na varnem; hvala lepa. Sedaj mi vas ni več treba nadlegovati. Zbogom! Zelo sem vam hvaležna, da ste mi pokazal novo pot.

Ozrl se je vanjo in poreden smešek mu je zaigral v obrazu. — Da, ob vratih, — je dejal, — ob vratih pojdem.

Tamara ni odgovorila ničesar in kmalu sta dospela do ovinka, kjer se je odcepljala pot h hotelu. Tam se je ustavil.

— Zdi se mi, da se zopet srečava kedaj. Tu v Egiptu imajo pregovor, ki pravi: »Tista dva, ki se srečata pred zoro, se neločita pred prihodnjo zoro.« Ljudje tu mislijo, da morejo prorokovati bodočnost iz nekaterih kapljic vode. No, torej, lahko noč!

Preden je mogla odgovoriti, je že odjahal po poti za hotelom, potem krenil na desno po peščeni poti in, kakor se je zdelo, skokoma odjezdil v puščavo.

Kam za ves svet je vendar hotel? Morda k vragu. Tamara bi bila rada dala veliko da bi vedela.

II.

Ko se je Tamara prebudila drugo jutro, se ji je njena velblodja ježa k sfingi zdela kot sanje.

Dolgo je sedela v svoji sobi pri oknu ter gledala tja vun v zeleni svet in na Kairo. Skušala si je ustvariti jasno sliko o vsem dogodku. Oni tujec je vendarle napravil vtisk nanjo. Premišljevala je, kdo bi pač mogel biti in kakšen je neki podnevi, predvsem pa, kam je neki jezdil v puščavo. Potem se je čudila sama sebi. Ves dogodek vendar ni bil zanjo, je bil tako čuden in nikakor ni spadal v njeno skrbno čuvano, po dostojnosti začrtano življenje. Ali je bilo morda vendarle kaj resnice na misli, ki ji jo je vdehnila sfinga? Saj so jo res vedno vladali drugi in nikdar ni skrbela za razvoj svoje duše.

Bila je zelo rahločutna; zadnji tujčev porogljivi smehljaj jo je ponižal. Čutila je, da se je smejal njeni pretirani dostojnosti, s katero se ga je hotela rešiti pred hotelskimi vrati. Gotovo se mu je zdelo marsikaj smešno v njenem ravnanju. To jo je spravljalo iz ravnotežja; z nestrpno kretnjo si je porinila lase s čela. Danes ni bila nikakor zadovoljna sama s seboj in čutila je neki čuden nemir.